

PREDGOVOR

Više od jednog desetljeća u Crkvi je poradi zabrinjavajućeg slabljenja kršćanske vjere aktualno pitanje novog evangelizacijskog zamaha u europskim zemljama. U tu svrhu na mnogim se znanstvenim skupovima u posljednje vrijeme pomno proučava i raščlanjuje sadašnja konkretna društvena stvarnost. Vrednuju se njezine svijetle i tamne strane, prednosti i slabosti, ukazuje na postignuća, upozorava na opasnosti i degenerativne pojave, a povrh svega se ističu snažne i brze promjene koje su u njima i sada u tijeku. Mnoga od europskih društava prošla su težak put od monarhije, preko totalitarnih sustava komunizma i fašizma, do demokratskih poredaka. Najsvježiji primjer takvih dubokih promjena jest sadašnji preustroj postkomunističkih društava Srednje i Istočne Europe.

U bivšem komunističkom sustavu Crkva je bila na različite načine protjerana iz javnoga života, a religija je bila dopuštena jedino u prostoru privatnosti. Nakon demokratskog obrata 1989. i u tim zemljama započeo je razvitak slobodnog društva. Ove epohalne promjene stavljaju Crkvu pred velike izazove ali joj otvaraju i nove mogućnosti navještaja poruke Evanđelja. Crkvi se pruža prilika da na nov i kreativan način odredi svoje mjesto u društvu i sudjeluje u njegovoj svekolikoj izgradnji prožimljući društvenu stvarnost kršćanskim vrednotama. No i u ovim zemljama najavljuju se problemi iz zapadnoeuropskih društava. Nove tehnologije na području informacija, genetike, medicine, ekološki izazovi, problem sve veće nezaposlenosti te sve prisutnija privatizacija vjere.

I Hrvatska je tranzicijska zemlja zahvaćena, osim spomenutim društvenim previranjima, još i teretima poratne obnove, izgradnje socijalne pravde, mira i međusobnog povjerenja. Duboke političke, gospodarske i socijalne promjene te s njima novonastali problemi zahtijevaju od nas kao kršćana i kao Crkve konkretne odgovore i jasna usmjerenja za društvenu stvarnost u svjetlu vjere. Od Crkve se očekuje da potiče i predvodi tako potrebnu duhovnu obnovu pojedinca i naših zajednica.

Naša Crkva vrlo teško može odgovoriti postavljenim zahtjevima ako prije toga ne razjasni svoje mjesto i ulogu u novim društvenim prilikama. Temeljni je zahtjev da prouči i sebi posvijesti novonastale prilike kako bi mogla ispuniti svoje javno spasenjsko poslanje te djelotvorno sudjelovati u oblikovanju društvenoga života kako to odgovara poruci Evanđelja i kako je prikladno prilikama našega vremena.

Radove Teološkoga simpozija na temu "Crkva u uvjetima modernoga pluralizma" koji je održan na Teologiji u Splitu (23. listopada 1996.) objavljujemo u zasebnoj knjizi s nadom da će tako doprijeti do što

više čitatelja te pridonijeti da naša Crkva u sadašnjem vremenu što potpunije spozna znakove vremena i odgovorno obavi svoje evanđeosko poslanje.

Dogodilo se gotovo slučajno da se istodobno održavao i IX. simpozij europskih biskupa u Rimu (23. do 27. listopada 1996.) sa sličnom temom: "Religija kao privatni čin i javna stvarnost". Zato smo referatima našega teološkog znanstvenog skupa pridodali glavno izlaganje što ga je biskupima na simpoziju u Rimu o spomenutoj temi održao predsjednik Biskupske konferencije Njemačke dr. Karl Lehmann.

Nedjeljko A. Ančić